

رابطه توکل به خداوند و خودکارآمدی با اضطراب در مادران کودکان بستری بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند

زهرا مؤذنی¹، محمدرضا میری²، غلامرضا شریف‌زاده³، سوسن بهدانی⁴

چکیده

زمینه و هدف: بستریهای مکرر کودکان در بیمارستان مادران را تحت تأثیر قرار می‌دهد و زمینه اضطراب و استرس را در آنان ایجاد می‌کند و از آنجایی که نگرشهای مذهبی و خودپنداره پیش‌بینی‌کننده‌های اضطراب می‌باشند، مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه بین توکل به خدا و خودکارآمدی با اضطراب در مادران کودکان بستری بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند در سال 1391 انجام شد. **روش بررسی:** این مطالعه توصیفی - تحلیلی از نوع همبستگی بر روی 158 نفر از مادران دارای کودک بستری در بخش مراقبتهای ویژه کودکان بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند که معیارهای ورود به مطالعه را دارا بودند و به روش نمونه‌گیری غیراحتمالاتی آسان انتخاب شدند، انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های استاندارد اضطراب Cattle، خودکارآمدی عمومی Schwarzer و پرسشنامه توکل به خداوند 24 سوالی دکتر غباری بود که به صورت مصاحبه حضوری با مادران تکمیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS ویرایش 15 و آزمونهای آماری Independent T Test، ANOVA، Range Tukey و ضریب همبستگی Pearson در سطح معنی‌داری 0/05 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده، بین توکل به خداوند با اضطراب در مادران کودکان بستری رابطه منفی و معنی‌داری مشاهده شد ($p < 0/001$). بین خودکارآمدی و توکل به خداوند در مادران رابطه مثبت و معنی‌داری به دست آمد ($p < 0/001$) ولی رابطه معنی‌داری بین خودکارآمدی و اضطراب مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج مطالعه حاضر، توکل به خدا می‌تواند از اضطراب روزانه بکاهد، لذا بالا بردن اعتقادات دینی و مذهبی می‌تواند شاخص مناسبی برای غلبه بر اضطراب در مادران کودکان بستری باشد.

کلیدواژه‌ها: اضطراب - توکل به خدا - خودکارآمدی

مراقبت‌های نوین، فصلنامه علمی پژوهشی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. 1393: 11 (3): 217-211

پذیرش: 93/08/28

دریافت: 92/02/10

نویسنده مسئول: غلامرضا شریف‌زاده، مرکز تحقیقات هپاتیت، استادیار گروه آموزشی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

آدرس: بیرجند، خیابان غفاری، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، دانشکده بهداشت

تلفن: 09155618195 | شماره: 0563440177 | e.mail: Rezamood@yahoo.com

¹ کارشناس ارشد روانشناسی بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند، بیرجند، ایران.

² دانشیار گروه آموزشی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت و عضو مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

³ مرکز تحقیقات هپاتیت، استادیار گروه آموزشی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

⁴ کارشناس ارشد روانشناسی بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند، بیرجند، ایران.

مقدمه

خودکارآمدی در مادر می‌شود. اگر مادر به طور واقع بینانه‌تری توانایی و ناتوانی کودک خود را ببیند، تعامل بهتری با کودک خود داشته و با توکل به خداوند، احساس آرامش بیشتر و در نتیجه عملکرد شخصی بهتری خواهد داشت.

بررسی رابطه بین توکل به خداوند و خودکارآمدی با اضطراب در مادران کودکان بستری می‌تواند به ارائه راهکارهایی جهت افزایش باورهای مثبت زندگی و کاهش اضطراب بیانجامد. لذا این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین توکل به خداوند و خودکارآمدی با اضطراب در مادران کودکان بستری بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند در سال 1391 انجام شد.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی - تحلیلی از نوع همبستگی بر روی 158 نفر از مادران کودکان بستری در بخش مراقبتهای ویژه کودکان بیمارستان ولیعصر^(عج) بیرجند در سال 1391 که معیارهای ورود به مطالعه را دارا بودند و به روش نمونه‌گیری غیراحتمالاتی آسان انتخاب شدند، انجام شد. حجم نمونه بر اساس نتایج مطالعه Dustbonab و همکاران⁽⁹⁾ و بر اساس فرمول برآورد میانگین 158 نفر به دست آمد. معیارهای ورود به مطالعه شامل: تمایل به همکاری در مطالعه، عدم ابتلا به بیماری مزمن و عدم مصرف داروهای روانی بود.

ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های استاندارد اضطراب Cattle، پرسشنامه توکل به خداوند 24 سؤالی دکتر غباری و خودکارآمدی عمومی Schwarzer بود که به صورت مصاحبه حضوری با مادران توسط کارشناس ارشد روانشناسی بالینی تکمیل شد. در مادران باسواد پرسشنامه به صورت خودایفا تکمیل گردید. مشخصات جمعیت‌شناختی مادران شامل: سن، سطح تحصیلات، شغل و محل سکونت در پرسشنامه ثبت گردید.

پرسشنامه اضطراب Cattle شامل 40 سؤال است که بیست سؤال اول اضطراب نهان و بیست سؤال بعدی اضطراب آشکار را می‌سنجد. به هر سؤال از صفر تا دو نمره تعلق می‌گیرد. این مقیاس توسط Porkazemi هنجاریابی و روایی آن مورد تأیید قرار گرفته است.⁽¹¹⁾

پرسشنامه توکل به خداوند دارای 24 سؤال چهار گزینه‌ای می‌باشد که از یک تا چهار نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره

اضطراب به عنوان یکی از متداولترین و شایعترین مشکلات روانی افراد و یکی از معضلات جوامع معاصر می‌باشد⁽¹⁾ که از خصوصیات برجسته آن بی‌قراری و دلواپسی است.⁽²⁾ در عمق وجود ما اضطراب پنهانی، متصل و همراه با وضعیت جسمانی وجود دارد که این احساس به محض وقوع حوادث، آماده ظهور است و در زنان بیش از مردان رخ می‌دهد.⁽³⁾ مطالعات نشان داده‌اند عواملی چون تب، صرع و تشنج کودک، موجب اضطراب مادر می‌شود که از ظاهر وحشتناک بیماری، تصور مرگ کودک، درماندگی مادر ناشی از عدم شناخت بیماری، عدم آگاهی از پیش‌آگهی و نگرانی از تکرار بیماری ناشی می‌شود.⁽⁴⁻⁸⁾ یکی از وظایف پزشکان، آموزش مادران جهت کاهش اضطراب و ارتقای سلامت کودک است که منجر به افزایش آگاهی، تغییر نگرش و افزایش اعتماد به نفس و نهایتاً کاهش اضطراب مادر می‌شود.⁽⁴⁾ مطالعات نشان داده‌اند که نگرشهای مذهبی و خودپنداره پیش‌بینی کننده اضطراب هستند.⁽⁸⁻¹²⁾

خودکارآمدی قضاوت‌های فرد درباره تواناییهای خود در شرایط و موقعیتهای مختلف است که عامل مهم برای انجام موفقیت‌آمیز عملکرد و مهارتهای اساسی لازم برای انجام آن می‌باشد. افرادی که برای حل کردن مسائل به کارایی خود اعتقاد دارند، هنگام روبه‌رو شدن با رویدادهای فشارزا به طرز قابل توجهی تفکر تحلیلی خود را از دست نمی‌دهند، در حالی که افرادی که به توانایی خود در حل کردن مسائل تردید دارند، به صورت آشفته فکر می‌کنند.⁽⁹⁾

دین با پرداختن به پرسشهای اصلی از جمله هدف آفرینش، ماهیت انسان و فلسفه زندگی، زمینه و راهکار مناسبی برای شکل‌گیری مجموعه‌ای از باورهای شخصی که می‌تواند در هویت یابی فرد مؤثر باشد، ارائه می‌دهد.⁽⁸⁾

تولد کودک بیمار می‌تواند بیشترین تأثیر را بر خانواده داشته باشد و واکنشهای متعددی همچون ضربه روحی، ناامیدی، خشم، افسردگی و احساس گناه را به دنبال دارد و روابط خانوادگی را از نظر عاطفی، اجتماعی، اقتصادی دچار دگرگونی و تزلزل می‌کند. بستریهای مکرر این کودکان در بیمارستان، ویژگیهای عاطفی مادران را تحت تأثیر قرار می‌دهد و زمینه اضطراب و استرس را در آنان فراهم می‌کند که موجب افت عملکرد شخصی و

نتایج ضریب همبستگی Pearson نشان داد بین اضطراب با توکل به خدا رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد ($p < 0/001$) و بین خودکارآمدی با توکل به خدا رابطه مثبت و معنی‌داری به دست آمد ($p < 0/001$) ولی رابطه معنی‌داری بین خودکارآمدی با اضطراب در مادران مورد مطالعه مشاهده نشد. (جدول 1)

بر اساس نتایج آزمون ANOVA، میانگین نمره توکل به خدا و خودکارآمدی در مادران بر حسب سطح تحصیلات تفاوت معنی‌داری داشت ($p < 0/05$). نتیجه آزمون تعقیب Range Tukey نشان داد میانگین نمره توکل به خدا در مادران دارای تحصیلات دانشگاهی نسبت به مادران دارای تحصیلات دیپلم و زیردیپلم به طور معنی‌داری بیشتر و میانگین نمره خودکارآمدی در مادران دارای تحصیلات دانشگاهی نسبت به مادران دارای تحصیلات زیردیپلم به طور معنی‌داری کمتر بود. (جدول 2)

میانگین نمره توکل به خدا و اضطراب در مادران خانه‌دار و شاغل تفاوت معنی‌داری نداشت ($p > 0/05$) ولی میانگین نمره خودکارآمدی در مادران خانه‌دار نسبت به شاغل به طور معنی‌داری بیشتر بود ($p = 0/03$). (جدول 3)

میانگین نمره توکل در مادران ساکن شهر نسبت به ساکن روستا به طور معنی‌داری بیشتر بود ($p = 0/02$) ولی میانگین نمره خودکارآمدی و اضطراب در مادران ساکن شهر و روستا تفاوت معنی‌داری نداشت. (جدول 4)

همچنین ارتباط معنی‌داری بین سن با توکل به خدا، اضطراب و خودکارآمدی مشاهده نشد.

جدول 1: ضریب همبستگی بین نمره توکل، خودکارآمدی و اضطراب در مادران کودکان بستری در بخش اطفال

متغیر	توکل	اضطراب
اضطراب	$r = -0/47$ $p < 0/001$	--
خودکارآمدی	$r = 0/46$ $p < 0/001$	$r = -0/07$ $p = 0/42$

جدول 2: مقایسه میانگین نمره توکل به خدا، خودکارآمدی و اضطراب بر حسب سطح تحصیلات در مادران مورد مطالعه

سطح تحصیلات	زیر دیپلم (n=24)	دیپلم (n=48)	دانشگاهی (n=86)	P-value مربوط به ANOVA
متغیر	انحراف معیار ± میانگین	انحراف معیار ± میانگین	انحراف معیار ± میانگین	آزمون
توکل به خدا	$30/5 \pm 3$	$30/9 \pm 2/9$	$32/6 \pm 3/1$	0/001
خودکارآمدی	$22 \pm 4/2$	$20/5 \pm 3/1$	$19/8 \pm 3/4$	0/01
اضطراب	$82/2 \pm 6/4$	$81/3 \pm 9/3$	$83/6 \pm 7$	0/26

کسب شده 24 و حداکثر 96 می‌باشد. فرد پس از خواندن سؤالات بایستی گزینه‌ای که بیشتر با حالات و رفتارهای او مطابقت دارد را انتخاب کند. مقیاس توکل به خداوند را می‌توان برای تمام گروه‌های سنی 15-75 سال بدون در نظر گرفتن جنسیت به طور فردی و گروهی اجرا کرد. روایی و پایایی این پرسشنامه در مطالعه Behdani و همکاران تأیید شده است. (12) پرسشنامه خودکارآمدی Schwarzer دارای ده سؤال می‌باشد که بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم=1 تا کاملاً موافقم=5 نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره ده و حداکثر پنجاه است. در مطالعه Rajabi و همکاران، پایایی این پرسشنامه در دانشجویان دانشگاه اهواز 0/82 به دست آمد (13)، و با روش تحلیل عاملی نیز در مطالعات مختلف تأیید گردید. (13-14) داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS ویرایش 15 و آزمونهای آماری ANOVA، Independent T Test، Range Tukey و ضریب همبستگی Pearson در سطح معنی‌داری 0/05 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

از 158 نفر مورد مطالعه، 91 نفر (57/6%) خانه‌دار و 140 نفر (88/6%) ساکن شهر بودند. 24 نفر (15/2%) دارای تحصیلات زیردیپلم، 48 نفر (30/4%) دیپلم، 86 نفر (54/4%) تحصیلات کارشناسی و بالاتر از کارشناسی داشتند.

جدول 3: مقایسه میانگین نمره توکل به خدا، خودکارآمدی و اضطراب بر حسب شغل مادر

متغیر	خانهدار (n=91)	شاغل (n=67)	P-value مربوط به Independent T Test آزمون
توکل به خدا	31/4 ± 3	32/3 ± 3/3	0/06
خودکارآمدی	20/6 ± 3/2	19/5 ± 3/6	0/03
اضطراب	82/7 ± 7/4	82/4 ± 8/4	0/78

جدول 4: مقایسه میانگین نمره توکل به خدا، خودکارآمدی و اضطراب بر حسب محل زندگی مادر

متغیر	شهر (n=140)	روستا (n=18)	P-value مربوط به Independent T Test آزمون
توکل به خدا	31/9 ± 3/1	30/1 ± 2/8	0/02
خودکارآمدی	20/3 ± 3/3	21/6 ± 4/2	0/13
اضطراب	83/1 ± 7/4	80/8 ± 9/4	0/25

Sargolzaei و همکاران (16)، Miri و همکاران (17)، PourseyedAghaei (18) و Rasic و همکاران (19) نیز به نتایج مشابهی دست یافتند.

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، بین اضطراب و خودکارآمدی رابطه معنی داری به دست نیامد ($p > 0/05$).

نتایج مطالعه Kareshki و همکاران نشان داد بین نمره خودکارآمدی با اضطراب همبستگی معنی داری وجود دارد. (20)، همچنین Rose و همکاران معتقد بود خودکارآمدی به علت باورهای قوی درباره توانایی فرد، باعث ایجاد احساس خوب و آرامش می‌شود (21)، که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی ندارد. شاید دلایل مغایرت نتایج این مطالعه با سایر مطالعات انجام شده این باشد که مطالعه حاضر بر روی مادران کودکان بستری انجام شده و از طرفی به دلیل بالا بودن سطح تحصیلات و دانش بهتر مادران، از خودکارآمدی بهتری جهت مقابله با شرایط استرس‌زا برخوردار بودند. می‌توان با آموزش مناسب در جامعه باورهای مذهبی را در افراد به خصوص مادران تقویت و عوامل ایجاد کننده اضطراب را شناسایی و با آن مقابله کرد. همچنین می‌توان راههایی که فرد می‌تواند احساسات خویش را مهار کند، به وی آموخت تا بتواند با ایمان قوی از اضطراب خود بکاهد و با برداشت مثبت از تواناییهایش، خودکارآمدی را در خود افزایش دهد.

در مطالعه حاضر مادران خانه‌دار از خودکارآمدی بالاتری نسبت به مادران شاغل برخوردار بودند که با نتایج مطالعه Jackson و همکاران (22) همخوانی ندارد.

بحث

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، رابطه مثبت و معنی داری بین خودکارآمدی و توکل به خداوند در مادران به دست آمد ($p < 0/001$). با توجه به باورهای مذهبی در گروه مورد مطالعه به نظر می‌رسد مادرانی که دارای سطح خودکارآمدی بالاتری هستند، توکل بیشتری دارند. این مسئله باید به صورت ویژه مدنظر قرار گیرد، تا با افزایش خودکارآمدی میزان توکل مادران را افزایش داد تا امیدواری بیشتری به اقدامات پزشکی در آنها ایجاد شود.

یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد بین توکل به خدا و اضطراب رابطه منفی و معنی داری وجود دارد ($p < 0/001$). با توجه به این یافته استنباط می‌شود مادرانی که کودک بستری دارند و از توکل به خدا بالایی برخوردارند، اضطراب در آنها کمتر است.

نتایج مطالعه Dustbonab و همکاران نشان داد همبستگی معنی داری بین توکل به خدا با امیدواری و صبر در دانشجویان وجود دارد. (9)، همچنین Bolhari و همکاران در مطالعه‌ای به این نتیجه دست یافتند که با بالا رفتن نمرات پرسشنامه توکل به خدا، نمرات آنها در پرسشنامه نشانگان استرس کاهش داشت (15)، که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد.

باورهای خودکارآمد، تأثیر مثبتی بر سلامت روان دانشجویان دارد، در حالی که این باورها بر موفقیت تحصیلی دانشجویان مؤثر نمی‌باشد. همچنین نتایج مطالعه Sargolzaei و همکاران تحت عنوان بررسی فعالیتهای مذهبی با اضطراب، افسردگی و سوء مصرف مواد نشان داد که صرف وقت بیشتر در فعالیتهای مذهبی همبستگی معنی‌داری با کاهش اضطراب، ارتقاء سطح سلامت، سبک زندگی و کاهش افکار خودکشی دارد.

نتیجه گیری

از آنجا که بر اساس نتایج مطالعه حاضر بین اضطراب و توکل به خداوند با خودکارآمدی در مادران کودکان بستری در بخش PICU رابطه معناداری وجود دارد، پیشنهاد می‌شود با استفاده از آموزش مناسب به مادران این کودکان از طریق کلاسهای آموزشی، پمفلتهای آموزشی و با استفاده از شناسایی عوامل ایجاد کننده استرس و اضطراب اقدامات لازم را جهت افزایش خودکارآمدی و کاهش اضطراب ارائه دهند.

یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد بین متغیرهای اضطراب، توکل به خدا و خودکارآمدی با سن رابطه معنی‌داری وجود ندارد و فقط بین توکل به خدا با محل زندگی رابطه معنی‌داری به دست آمد. علت این امر شاید ناشی از این باشد که متغیرهای اضطراب، توکل به خدا و خودکارآمدی با عوامل درونی بیشتر ارتباط دارد تا با عوامل بیرونی.

در مطالعه حاضر بین محل سکونت و سطح اضطراب افراد رابطه معنی‌داری یافت نشد که با نتایج مطالعه Miri و همکاران (17) همخوانی دارد. ولی میانگین نمره توکل به خدا در مادران بر حسب محل سکونت تفاوت معنی‌داری داشت که مشابه نتایج مطالعه Miri و همکاران می‌باشد. (17)

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، توکل به خدا می‌تواند از اضطراب روزانه بکاهد و هرچه ایمان به خدا بیشتر باشد، توکل نیز بیشتر خواهد بود و از طرفی هرچه توکل بیشتر باشد، میزان خودکارآمدی افزایش خواهد یافت. این یافته با نتایج مطالعات Arabian و همکاران (23) و Sargolzaei و همکاران (16) همخوانی دارد. نتایج مطالعه Arabian و همکاران نشان داد که

REFERENCES

- 1-Clarence J. The major topics in Psychiatry. Translated by: Vhabzadh J. Tehran: Islamic Revolution Press Ltd; 1992.
- 2-Akbaryboorang M, Aminyazdi SA. Test-Anxiety and Self-Efficacy: A Study on the Students of Islamic Azad University, Branch of Southern Khorasan. *Ofogh-e-Danesh*. 2009; 15(3):70-6. [Persian]
- 3-Azad Ehyaei D. The relationship between religion and anxiety among medical students of Islamic Azad University - Tehran Medical Branch. [Dissertation]. Iran. Tehran: Islamic Azad University - Tehran Medical Branch; 2007.
- 4-Kolahi AA, Farsar AR, Yasemi MT. Effect of education on maternal anxiety rate after the child's first febrile convulsion. *Pejouhandeh*. 1999; 4(15):253-9. [Persian]
- 5-Nobahar M, Vafay AA. Assessment of emotional problems in children with epilepsy. Semnan University of Medical Sciences, School of Nursing - Medical Pira. [Dissertation]. 2013. [Persian]
- 6-Abdolahi B. The role of self-efficacy in empowering employees. *Journal Tadbir*. 2006; 17(168):35-40. [Persian]
- 7-Judge TA, Jackson CL, Shaw JC, Scott BA, Rich BL. Self-efficacy and work-related performance: The integral role of individual differences. *J Appl Psychol*. 2007; 92(1):107-27.
- 8-Javadzadeh Shahshahani A, Monadi M, Kiamanesh A. Examine the relationship between religious identity and critical thinking in students, 22-20 years. [MS Dissertation]. Iran. Tehran: Azzahra University; 2004. [Persian]
- 9-Dustbonab B, Khodayarifard M, Shokouhi M, Alinaghi Faghihi A. Relation to trust God and wait and hope with anxiety condition in Tehran University students. *Islam and Mental health*. 2003; 1:127-44. [Persian]
- 10- Masoudnia A. Perceived self-efficacy and coping strategies in stressful situations. *Iran J Psychiatry Clin Psychol*. 2008; 13(4):405-15. [Persian]
- 11-Porkazemi M. Evaluating of the relationship between trust to God and anxiety among first degree relatives of ICU and CCU patients of Valiasr and ICU Patients of EmamReza hospitals of Birjand. [MS Dissertation]. Iran. Birjand: Birjand University of Medical sciences; 2008. [Persian]

- 12-Behdani S, Dastjerdi R, Sharifzadeh Gh. Relationship between trust in God and self- efficacy With mental health in type II diabetics. *Journal of Birjand University of Medical Sciences*. 2012; 19(3):302-11.[Persian]
- 13-Rajabi A, Attari Shokrkon H. Validation and comparison of vocational self-efficiency expectations in boy and girl students at Shahid Chamran University in Ahvaz. *The University psychological and educational sciences J*. 2005; 11(1,2): 71-100. [Persian]
- 14-Pasha sharifi H, Nikkhoo MR. *Mental assessment guide*. Tehran: Roshd publications;1995. [Persian]
- 15-Bolhari J, Ehsanmanesh M, Karimi Keisami E. Relationship between the stressors, stress symptoms and reliance on God (Tavakkol) in medical students. *Iran J Psychiatry Clin Psychol*. 2000; 6(1):20-5. [Persian]
- 16-Sargolzaii MR, Behdani F, Vosoogh I, Ghorbani I. A study on the correlation between religious activities of Sabzavar University Students and anxiety, depression, healthy. *J Fundam Ment Health*. 2002; 4(13,14):24- 30.[Persian]
- 17-Miri MR, Nejatian R. *The relationship between anxiety level of trust in God in Birjand University of Medical Sciences*. [PhD Dissertation]. Iran. Birjand: Birjand University of Medical Sciences; 2007.[Persian]
- 18-Pourseyed Aghaei ZS. Investigation into God's Trust and Consent Religious Concepts Education Efficacy in Group Mode on Decrease of Tehran Region No 9. High School Girl's Anxiety. *Biquarterly Journal of Islamic Education*. 2010; 5(10): 79-100. [Persian]
- 19-Rasic DT, Belik SL, Elias B, Katz LY, Enns M, Sareen J. Spirituality, religion and suicidal behavior in a nationally representative sample. *J Affect Disord*. 2009; 114(1-3):32-40.
- 20-Kareshki H, Pakmehr H. The relationship between Self-efficacy beliefs, Meta-cognitive, and Critical Thinking with Mental Health among Medical Sciences Students. *Hakim Res J*. 2011; 14(3):180-7. [Persian]
- 21-Rose V, Harris M, Ho MT, Jayasinghe UW. A better model of diabetes self-management: Interactions between GP communication and patient self-efficacy in self-monitoring of blood glucose. *Patient Educ Couns*. 2009; 77(2):260-5
- 22-Jackson AP, Schines R. Single mothers self efficacy, parenting in the home environment , and children's Development in two-Wave study. *Social Work Research*. 2003; 29(1):7-20.
- 23-Arabian A, Khodapanahi MK, Heydari M, Saleh Sedghpour B. Relationship between self-efficacy, mental health and academic achievement in colleagues. *Journal of Psychology*. 2005; 8(4):360-71. [Persian]

The relationship between self-efficacy, trust in God, and anxiety in mothers of hospitalized children in Valiasr Hospital of Birjand

Z. Moazeni¹, M.R. Miri², Gh. Sharifzadeh³, S. Behdani⁴

Background and Aim: Repeated hospitalization of children can pave the way for their mothers' stress and anxiety. Since religious beliefs and self-concept are predictors of anxiety, this study aims to investigate the relationship between anxiety and trust in god in mothers of bedridden children in PICU section of Valiasr hospital of Birjand in 2012.

Materials and Methods: This correlational, descriptive-analytic study included 158 mothers of bedridden children in PICU section of Valiasr hospital who met inclusion criteria. They were selected through convenience sampling. Data were collected in face-to-face manner using three questionnaires including anxiety questionnaire of Cattle, self-efficacy questionnaire of Shwarzer, and the 24-item trust-in-God questionnaire of Ghobary. Analysis was made in SPSS (version 15) using Independent T test, ANOVA, Range Tukey, and Pearson correlation at 0.05.

Results: Results shows that there was a negative correlation between anxiety and trust in God ($P < 0.001$). Also, there was a significantly negative relationship between self-efficacy and trust in God ($P < 0.01$). However, there was no significant relationship between anxiety and self-efficacy.

Conclusion: Trust in God can reduce daily anxiety. Therefore, increased religious beliefs can be a proper indication for relieved anxiety in mothers with hospitalized children.

Keywords: Anxiety; Trust in God; Self-efficacy

Modern Care, Scientific Quarterly of Birjand Nursing and Midwifery Faculty. 2014; 11 (3):211-217

Received: April 30, 2013

Accepted: November 19, 2014

Corresponding Author: Gholamreza Sharifzadeh, Hepatitis Research Center, Assistant Professor, Department of Public Health, Faculty of Public Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran. Rezamood@yahoo.com

¹ M.Sc. in Psychology, Vali-Asr Hospital, Birjand, Iran.

² Associate Professor, Department of Public Health, Faculty of Public Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

³ Hepatitis Research Center, Assistant Professor, Department of Public Health, Faculty of Public Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

⁴ M.Sc. in Psychology, Vali-Asr Hospital, Birjand, Iran.